

REFERAT Handicaprådet d. 17-05-2023

Mødedato Onsdag d. 17. maj 2023 kl. 16:00

Mødested Brande Åcenter, Ny Sandfeldvej 7, 7330 Brande - Minisalen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden, referat og konstatering af fraværende medlemmer.....	3
Oplæg ved centerleder Sidsel Marie Nielsen.....	4
Opfølgning på "Det gode samarbejde".....	5
Ny Børne- og Ungepolitik.....	7
Orientering om lovforslag Barnets Lov.....	10
Afrapportering magtanvendelser Psykiatri- og Handicapafdelingen 2022.....	13
Henvendelse fra Dansk Handicap Forbund om "Toiletter for ALLE i ALLE kommuner".....	19
Orientering til Handicaprådet.....	21
Meddelelser.....	23
Evaluering af mødet.....	25

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden, referat og konstatering af fraværende medlemmer

27.69.48-1-23

Beslutning

Referat:

Godkendt.

Dagsorden:

Godkendt med en tilføjelse af ekstra punkt omhandlende høring af sundhedsaftalen.

Afbud:

Hanne Dalgaard, Rene Falk Kristensen ny suppleant i rådet deltog som suppleant.

Birthe Sørensen, Kirsten York deltog som suppleant.

Behandlingsforløb

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Formanden indstiller, at

- Handicaprådet godkender referatet af den 30. marts 2023.
- Handicaprådet godkender dagsorden.
- Handicaprådet konstaterer fraværende medlemmer.

Sagsfremstilling

Budgetmæssige konsekvenser

Punkt 2: Oplæg ved centerleder Sidsel Marie Nielsen

27.69.48-1-23

Beslutning

Centerleder Sidsel Marie Nielsen indledte punktet med en præsentation af sig selv og sin vej frem til nuværende stilling.

Herefter præsenterede hun Brande Åcenter, som for nylig er blevet sammenlagt med Bellisbo og dermed udgør det nye Center for Udviklingshandicap Syd.

Sidsel fortalte efterfølgende om målgruppen samt personalesammensætningen på Brande Åcenter.

Der er i alt 32 borgere, der er tilknyttet Brande Åcenter, og der er ansat 110 medarbejdere.

Tilslut fortalte hun lidt om de punkter, der helt aktuelt fylder i hverdagen på Brande Åcenter:

- Regler om Magtanvendelser
 - hverdagen er præget af et massivt dokumentationskrav, hvilket har en betydning for både kvalitetstid med borgerne, samt motivation hos medarbejderne.

Birthe Sørensen og Hanne Dalgaard deltog ikke i sagens behandling på grund af afbud.

Kirsten York Helms og Rene Falk Kristensen deltog som suppleanter.

Behandlingsforløb

Handicaprådet 17. maj 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Psykiatri- og Handicapchefen indstiller, at

- Handicaprådet orienteres om hvad der aktuelt optager Brande Åcenter.

Sagsfremstilling

Handicaprådet besluttede på rådets møde den 30. marts 2023, at de ønsker at afholde enkelte rådsmøder decentralt på Ikast-Brande Kommunes institutioner.

Rådets møde den 17. maj 2023 afholdes på Brande Åcenter. Centerleder Sidsel Marie Nielsen deltager de første 20 minutter med et oplæg om, hvad der aktuelt optager Brande Åcenter.

Budgetmæssige konsekvenser

Punkt 3: Opfølgning på "Det gode samarbejde"

27.69.48-1-23

Beslutning

Forvaltningen opfordrer rådet til at vi hjælper hinanden, med at se hvor der kan være problemstillinger, hvor Handicaprådet kan rådgive Byrådet/forvaltningen.

Rådet besluttede følgende ændringer til årshjulet:

- Handicaprådet behandler Handicaprådets eget budget for det kommende år i 4. kvartal.
- Handicaprådet gennemgår regnskabet fra det forgangne år i 1. kvartal.
- Handicaprådet evaluerer samarbejdet for året, der er gået i 1. kvartal.

Handicaprådet godkendte forvaltningens anbefalinger i de skriftlige produkter, samt at de lægges på hjemmesiden, så der er fuld åbenhed om, hvad Handicaprådet arbejder med.

Birthe Sørensen og Hanne Dalgaard deltog ikke i sagens behandling på grund af afbud.

Kirsten York Helms og Rene Falk Kristensen deltog som suppleanter.

Behandlingsforløb

Handicaprådet 17. maj 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Beslutning fra Handicaprådet, 30. marts 2023, pkt. 3:

Sara Valdemar Markvorsen Udviklings- og samskabelseskonsulent deltog som facilitator på processen.

Opsamling fra drøftelserne er vedlagt som bilag.

Handicaprådet vil på kommende møder følge op på drøftelserne.

Anton Rasmussen og Hanne Dalgaard deltog ikke i sagens behandling på grund af afbud.

Steen Andersen deltog som suppleant for Anton Rasmussen.

Indstilling

Direktøren for voksenområdet indstiller, at

- Handicaprådet drøfter opsamlingen fra forrige møde.
- Handicaprådet beslutter hvordan det arbejdes med outputtet fra processen fremadrettet.

Sagsfremstilling

I forbindelse med udpegningen af et nyt formandskab samt indtrædelsen af nye medlemmer i Handicaprådet, er det relevant at drøfte og fastlægge principper for det gode samarbejde i rådet. Desuden lægges der på til, at rådet fastlægger relevante temaer og fokusområder, som skal indgå i et årshjul for kommende møder i rådet.

Handicaprådet afviklede på forrige møde en proces omkring det gode samarbejde og rådet fremtidige arbejde.

Handicaprådet skal på møde den 17. maj 2023 drøfte opsamlingen fra processen den 29. marts 2023, samt beslutte hvordan det fremtidige arbejde med outputtet fra processen skal foregå.

Forvaltningen foreslår følgende fremtidige processer:

Formøder:

- dokumentet med temadrøftelserne gennemgås med henblik på afklaring af kommende temadrøftelser.
- formandskabet prioriterer i samråd med forvaltningen temaerne ud fra sagerne på aktivitetslisten
- Aktivitetslisten er forinden opdateret, så det afspejler årshjulet.

Hjemmesiden:

- På hjemmesiden skal følgende dokumenter fremgå, så arbejdet i Handicaprådet er synligt for alle:
 - Centrale temaer og fokusområder - Handicaprådet, Ikast-Brande 2022-2025
 - Handicaprådets formål
 - Handicaprådets opgaver
 - Principper for det gode arbejde i Handicaprådet
 - Evt. årshjulet.

Budgetmæssige konsekvenser

Bilag

Opsamlingsnotat - drøftelse i Handicaprådet - 30.03.23.pdf

Principper for det gode arbejde i Handicaprådet

Handicaprådets opgaver

Handicaprådets formål

Centrale temaer og fokusområder - Handicaprådet, Ikast-Brande 2022-2025

Årshjul Handicaprådet 2023

Punkt 4: Ny Børne- og Ungepolitik

00.01.10-A00-12-23

Beslutning

Anton Rasmussen præsenterede indledningsvis Børne- og Ungepolitikken.

Politikken revideres hvert 4. år, således at revideringen følger byrådets valgperiode.

Taget til efterretning.

Birthe Sørensen og Hanne Dalgaard deltog ikke i sagens behandling på grund af afbud.

Kirsten York Helms og Rene Falk Kristensen deltog som suppleanter.

Behandlingsforløb

Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget 12. april 2023

Handicaprådet 17. maj 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Beslutning fra Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget, 12. april 2023, pkt. 11:

Udvalget ønsker at fastholde den nuværende politik.

Indstilling

Vicekommunaldirektøren indstiller, at

- Handicaprådet tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Sammenhængende Børne- og Ungepolitik.

Kommunalbestyrelsen skal ifølge servicelovens § 19 stk. 2 "udarbejde en sammenhængende børnepolitik, der har til formål at sikre sammenhængen mellem det generelle og forebyggende arbejde og den målrettede indsats over for børn og unge med behov for særlig støtte. Den sammenhængende børne- og ungepolitik skal udformes skriftligt, vedtages af kommunalbestyrelsen og offentliggøres".

Der er ikke noget krav om, hvor ofte politikken skal revideres, men i Ikast-Brande kommune er der tradition for en revision af politikken i hver byrådsperiode. Det har desuden været en tradition at kalde politikken en Børne- og Ungepolitik.

Børne- og Ungepolitikken har i de tidligere byrådsperioder haft forskelligt omfang og udformning. Frem til 2019 var politikken bygget op omkring visioner og resultatmål for hvert område. I den seneste byrådsperiode blev der vedtaget en

mere enkelt udgave, hvor indholdet består af 8 illustrerede grundholdninger, der er fælles for hele 0-18 års området, og som er præsenteret på én A4 side/en plakat.

Evaluering af den nuværende Børne- og Ungepolitik

Den gældende politik, der blev vedtaget af Byrådet i september 2019, blev evalueret i efteråret 2022.

For at afspejle formålet med politikken har fokus for evalueringen være politikken betydning i kulturen frem for målbare resultater.

Evalueringen tog udgangspunkt i spørgsmålene:

- Hvordan har politikken været meningsfuld som dialogredskab?
- Hvordan har grundholdningerne liv i praksis?
- Hvordan har grundholdningerne betydning for børn og unge?

Evalueringsmaterialet er indsamlet i to spor.

SPOR 1. Børne- og Ungepolitikken som dialogredskab på 0-18 års området:

I de fælles begivenheder på tværs af 0-18 års området, så som ledermøder og fælles udviklingsdage, samt i dialogen med politikkerne, er det undersøgt, hvordan politikken er meningsfuld som dialogredskab med følgende underspørgsmål:

- Hvordan er Børne- og Unge politikken blevet anvendt, og hvilken betydning fik den for dialogen?

SPOR 2. Børne- og Ungepolitikken i praksis:

Alle chefer og ledere på tværs af 0-18 års området har indsamlet fortællinger om Børne- og Ungepolitikken i praksis i egen organisation. Fortællingerne har fokus på grundholdningernes liv i praksis.

Fortællingerne har givet et indblik i Børne- og Ungepolitikken liv i praksis fra forskellige vinkler:

- Processer, der er sat gang for at fremme dialogen og/eller udviklingen af tiltag
- Tiltag hvor politikken har haft et særligt fokus, og hvor ledere og medarbejdere gør noget aktivt for, at grundholdningerne udleveres i praksis
- Den betydning grundholdningerne har for børn og unge i praksis eller tiltag relateret til grundholdningerne

Evalueringen viste at:

- Politikken form inkluderer alle i dialogen, og er blevet til en fælles referenceramme for alle medarbejdere, forældre, børn og unge
- Politikken åbner op for nysgerrighed og positive dialoger om det, der ønskes, og de værdier grundholdningerne bygger på

- Politikens fokus på grundholdninger frem for målstyring betyder, at det ikke handler om at lykkes eller fejle, men giver en fælles retning at gå
- Den frihed, der ligger i dialogen om politikken, fordrer stor nysgerrighed og ansvar i forhold til at påtage sig opgaven
- Politikken underbygger samarbejdet på tværs af 0-18 års området, fordi alle vender sig i samme retning i stedet for mod egne måltal. Det har været med til at styrke fællesskabet og fagligheden på tværs

Der er stor ros til Byrådet for Børne- og Ungepolitikens form. Det er af stor betydning for politikens liv i praksis, at den har form som en plakat/et billede. Det gør den synlig, let tilgængeligt og let omsætteligt i hverdagen.

Politikken er på ingen måde slidt, så der er en klar anbefaling fra Børne- og Undervisningsområdet til, at den nuværende politik får lov til at leve en periode mere eller, at en ny politik bliver formuleret efter samme koncept.

En ny Børne- og Ungepolitik

Der skal tages stilling til, om traditionen med at revidere Børne- og Ungepolitikken én gang i hver byrådsperiode skal fortsætte.

Ønsker Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget, at der skal ske en revision af Børne- og Ungepolitikken, skal der sættes gang i en proces med idéer til en ny politik.

Administrationen foreslår i så fald, at udvalget fastlægger en temadrøftelse, hvor der laves en plan for processen. Administrationen anbefaler, at en sådan plan indeholder en ramme for hvem og hvordan, der skal inddrages i processen. Det kan eksempelvis være:

- børn og unge, eksempelvis Ungdomsrådet og Fælleselevrådet
- organisationer, der varetager interesser for børn og unge
- Byrådet

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

børn og ungepolitikken

Punkt 5: Orientering om lovforslag Barnets Lov

27.00.00-A00-24-23

Beslutning

Anton Rasmussen præsenterede via et oplæg lovforslaget omkring Barnets Lov.

Antons oplæg er vedhæftet som bilag til referatet.

Taget til efterretning.

Birthe Sørensen og Hanne Dalgaard deltog ikke i sagens behandling på grund af afbud.

Kirsten York Helms og Rene Falk Kristensen deltog som suppleanter.

Behandlingsforløb

Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget 12. april 2023

Handicaprådet 17. maj 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Beslutning fra Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget, 12. april 2023, pkt. 9:

Taget til efterretning.

Indstilling

Vicekommunaldirektøren indstiller, at:

- Orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

De fleste af Folketingets partier indgik i maj 2021 en politisk aftale om Børnene Først. En del af aftalen var at tilføre området for udsatte børn og unge to milliarder kroner i årene 2022-2025 og derefter varigt fuldt indfaset med 734 millioner kroner om året. Aftalen indeholder initiativer inden for 7 temaer:

1. Bedre og tidligere indsats for udsatte børn og familier

En række initiativer skal sikre, at flere børn og unge får den rette hjælp og, at de mest udsatte får et nyt hjem. Der lægges vægt på, at udsatte børn og unge skal have hjælpen tidligere end praksis er i dag. Iblant initiativerne er blandt andet et ønske om obligatorisk søskendeundersøgelse (børnefaglige undersøgelser af søskende) af alle hjemmeboende børn under 15 år i forbindelse med anbringelse af et barn. Derudover styrkes barnets retsikkerhed ved en second opinion hos Ankestyrelsen, når anbringelser afvises eller ændres. Partierne ønsker desuden at udbrede familiehuse i hele landet, så udsatte forældre får styrket støtte i deres forældrerolle, samt anbragte børn og unge gives adgang til en tryk børnebase.

2. Færre skift og mere stabilitet

En række initiativer skal værne mod unødige skift, der ikke er til barnets bedste, og styrke anbragte børns ret til stabilitet, en fast base og trygge, varige relationer og skånsomme skift, når det er nødvendigt. Et af initiativerne omhandler ønsket om at skabe retningslinjer for skånsomme skift i barnets anbringelse. Derudover etableres muligheden for at træffe afgørelse om bortadoption og anbringelse før barnets fødsel. I forlængelse heraf ønskes bedre muligheder for, at et barn kan anbringes eller adopteres af voksne, som de kender og stoler på, ligesom de skal have bedre mulighed for at gøre anbringelser permanente. Endvidere ønskes en mulighed for at lave en fast-track ordning for godkendelse af plejefamilier til akutanbringelser.

3. Flere rettigheder til børnene

Barnets Lov skal styrke barnets rettigheder. Både regler og praksis skal sikre, at barnets perspektiv altid er i fokus og er styrende i både i udredningen af barnets behov, indsatser og opfølgning på trivsel og udvikling – uanset alder. Med Barnets Lov samles alle reglerne om støtte og hjælp til børn og unge med behov for særlig støtte ét sted. Med Barnets Lov skal der ske en sanering i unødigt bureaukratiske proceskrav. Derudover får barnet selvstændig partsstatus, fra de er 10 år, ligesom de får ret til at klage over hjemgivelse og ret til at anmode om permanent anbringelse. Et yderligere initiativ omhandler barnets mulighed for at få en venskabsfamilie gennem et forpligtende samarbejde mellem kommuner og civilsamfund.

4. Bedre kvalitet i anbringelserne

En række initiativer skal sikre, at der er bedre kvalitet i anbringelserne af børn, så vi undgår dobbelt svigt. Aftalepartierne ønsker, at der skal skabes bedre forhold og støtte til plejefamilierne ved at gennemføre en reform af plejefamilieområdet samt understøtte, at der laves handleplaner for forældre til anbragte børn. I forlængelse heraf ønskes bedre kvalitet på opholdssteder og døgninstitutioner for anbragte børn og unge.

5. Bedre kvalitet i sagsbehandlingen og styrket retssikkerhed

En række initiativer skal sikre, at barnet bliver set og hørt, og at der bliver handlet hurtigt og konsekvent, når et barn bliver udsat for overgreb og vold. Der skal være ordentlige rammer for sagsbehandlingen og konsekvenser og sanktioner for kommunerne, når forpligtelserne og lovgivning ikke overholdes. Aftalepartierne ønsker i den forbindelse, at have to socialrådgivere tilknyttet svære sager. Derudover sætter Barnets Lov fokus på én indgang for barnet med henblik på at sikre den rette tilgængelige information. Partierne har endvidere en ambition om at etablere en ny børne- og familierådgiveruddannelse.

6. Godt ind i voksenlivet

Der er behov for at nytænke efterværnsområdet, og derfor skal der igangsættes en analyse af, hvordan eksisterende midler til efterværn bruges i dag og udfordringer på området. I forlængelse af analysen, skal der udarbejdes en faglig vurdering af, hvad der skal til af ændringer, så de mest udsatte unge får en god og tryk overgang til voksenlivet, hvor de ikke overlades til sig selv. Aftalepartierne ønsker at udarbejde et selvstændigt ungekapitel som en del af Barnets Lov.

7. Fra aftale til virkelighed

For at sikre at de ønskede forandringer for børnene bliver skabt, er der opsat 7 målsætninger for reformen. Der skal løbende følges op på, om de politiske målsætninger og intentioner med reformen er realiseret.

Fremsættelse af lovforslag

Den tidligere regering fremsatte, som resultat af aftalen, lovforslaget "Barnets lov" til behandling den 6. oktober 2022. På grund af folketingsvalget kom lovforslaget ikke til behandling. Barnets Lov 1. behandles den 14. april og forventet ikratstræden er 1. oktober 2023. Der har i forhandlingerne forud for lovforslaget været initiativer fremme om, at handicapområdet skulle udskilles fra loven. Det hænger sammen med, at der har været drøftet muligheden for, at området blev løftet ud af kommunerne. I lovforslaget er handicapområdet med i samme omfang som i den nuværende servicelov.

Der er i forslaget lagt op til en større inddragelse af børn og unge i rådgivningen, og at børn og unge har partsstatus, fra de er 10 år.

I lovforslaget er der medtaget nogle af de resultater, der er opnået i forbindelse med frikommuneforsøget i Ikast-Brandeborg Kommune. Det drejer sig om en ny måde at lave undersøgelser på forud for, at der tilrettelægges en indsats. Resultaterne

fra frikommuneforsøget med at forenkle indsatsmulighederne i servicelovens § 52, stk. 3 er ikke medtaget.

Der er i forslaget nye bestemmelser om, at der skal være to socialrådgivere tilknyttet de svære sager om udsatte børn og unge.

Der er også nye forslag om kontinuitet i form af voksne, der skal følge børnene og de unge ind i voksenlivet.

Børne- og familiechef Anton Rasmussen vil på mødet gennemgå nogle af de nye bestemmelser og referere til nogle af de kommentarer, der har været fra blandt andet KL.

Budgetmæssige konsekvenser

Bilag

BarnetslovBKFU.pptx

Punkt 6: Afrapportering magtanvendelser Psykiatri- og Handicapafdelingen 2022

00.01.00-G01-5-22

Beslutning

Ulla Wernberg-Møller præsenterede indledningsvis punktet, herunder de vigtigste tendenser samt alle data fra 2022.

Taget til efterretning.

Birthe Sørensen og Hanne Dalgaard deltog ikke i sagens behandling på grund af afbud.

Kirsten York Helms og Rene Falk Kristensen deltog som suppleanter.

Behandlingsforløb

Handicaprådet 17. maj 2023

Arbejdsmarkeds-, Psykiatri- og Handicapudvalget 7. juni 2023

MED-Psykiatri-og Handicapafdelingen 20. august 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Direktøren for voksenområdet indstiller, at

- afrapporteringen om magtanvendelser i Psykiatri- og Handicapafdelingen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Resumé

I 2022 har der i Psykiatri og Handicap været 150 magtanvendelser. Magtanvendelserne er fordelt på Ikast-Brande borgere i egne tilbud, Ikast-Brande borgere i eksterne kommuners tilbud, samt eksterne kommuners borgere i Ikast-Brande Kommunes tilbud.

Af de 160 magtanvendelser er de 106 fra Ikast-Brande borgere, som er placeret i henhold på eksterne tilbud.

I dette års afrapportering er der sket ændringer i tabel 2. Den væsentligste ændring er, at det er aktuelt at inddrage en type af de magtanvendelser, som alene gælder overfor borgere anbragt i henhold til dom.

Oversigt:

I henhold til serviceloven, skal Arbejdsmarkeds-, Psykiatri- og Handicapudvalget hvert år have fremlagt alle magtanvendelser fra det foregående år. Forud for behandling i udvalget, sendes afrapporteringen i høring i Handicaprådet. Efter behandling i udvalget, sendes afrapporteringen til orientering i Sektor-MED i Psykiatri- og Handicapafdelingen.

I det følgende vil blive beskrevet:

- Hvorfor er det i særlige tilfælde tilladt at anvende magt?
- Hvordan arbejdes der med at nedbringe antallet af magtanvendelser?
- Hvilke typer af magtanvendelser kan anvendes under bestemte forudsætninger?
- Magtanvendelser 2021 i Psykiatri og Handicap.

Hvorfor er det i særlige tilfælde tilladt at anvende magt:

Ethvert menneske har en grundlovssikret ret til at bestemme over eget liv og til at afvise tilbud om hjælp og støtte - uanset om han eller hun har nedsat funktionsevne eller ej. Der kan imidlertid opstå situationer, hvor den enkeltes ret til at bestemme kan betyde, at borgeren udsætter sig selv eller andre for fare, eller oplever betydeligt tab af værdighed. I sjældne tilfælde er en ekstra pædagogisk indsats ikke tilstrækkelig til at opnå den nødvendige sikkerhed eller til at overholde omsorgspligten. I den sammenhæng giver lovgivningen mulighed for at anvende magt, hvis det forgæves er forsøgt at opnå frivillig medvirken fra borger til en nødvendig foranstaltning. Magtanvendelsen skal leve op til kravene om mindsteindgrebs-princippet og proportionalitets-princippet, hvilket betyder, at den type af magtanvendelse, som medarbejderen anvender, skal være den type, som mindst muligt laver indgreb i borgers ret til at bestemme i eget liv. Proportionalitets-princippet betyder, at der skal være proportionalitet mellem det man som medarbejder vurderer er en nødvendig foranstaltning og så den magtanvendelse, som man som medarbejder vælger at anvende. Derudover gælder der et krav, om at magtanvendelsen er så kortvarig og skånsom som mulig og følges op af initiativer, der efterfølgende kan gøre borgeren/borgerne trygge igen.

Formålet med lovgivningen er at styrke retssikkerheden for borgerne og personalet ved at udstikke retningslinjerne for magtanvendelser. Derudover er formålet også at understøtte udviklingen af det faglige eller pædagogiske arbejde ved efterfølgende i indberetningerne at efterspørge overvejelser om, hvordan eksempelvis pædagogik kan bruges i stedet for magt.

Hvordan arbejdes der med at nedbringe antallet af magtanvendelser:

Der arbejdes løbende på at nedbringe antallet af magtanvendelser igennem en følgegruppe, der er nedsat af repræsentanter i Psykiatri- og Handicapafdelingen. Gruppen skal sikre, at alle indberetninger registreres og vurderes på baggrund af lovgivningen. Derudover skal følgegruppen give feedback på det faglige og pædagogiske arbejde i forbindelse med, at en magtanvendelse har fundet sted.

Kommunerne vælger selv deres måde at arbejde med indberetningerne på. Det betyder, at nogle kommuner har valgt ikke at forholde sig til de indberetninger, der kommer fra andre kommuner. I Ikast-Brande Kommune forholder vi os til alle indberetninger fra andre kommuner, der vedrører Ikast-Brande borgere.

Hvilke typer af magtanvendelser kan anvendes under bestemte betingelser:

Den 1. januar 2020 trådte nye magtanvendelsesregler i kraft, som gav udvidede beføjelser og gjorde flere af mulighederne mere lempelige. I reglerne sondres der primært imellem to borgermålgrupper. Den første borgermålgruppe er de borgere, som lider af en betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, som ikke er en konsekvens af demens eller anden erhvervet og fremadskridende mental svækkelse. Den anden borgermålgruppe er de borgere, som lider af en betydelig og nedsat psykisk funktionsevne, som er en konsekvens af demens eller anden erhvervet og fremadskridende mental svækkelse. Sidstnævnte giver yderligere udvidede beføjelser. Derudover er der nogle bestemte handlinger, der ikke længere karakteriseres som magtanvendelser, og kan foretages uden registrering og indberetning.

I denne udvalgssag vil det fremgå, at størstedelen af borgerne i Psykiatri- og Handicapafdelingen er omfattet af den første målgruppe. Der er enkelte borgere, som tidligere har været omfattet af den første målgruppe, men som er overgået til den anden målgruppe.

Områder der ikke karakteriseres som magtanvendelser, og som ikke skal registreres og indberettes:

Husorden:

Tilbud (efter serviceloven) må udarbejde en vejledende husorden, der udstikker regler og retningslinjer for ophold på bo- eller dagtilbuddets fællesarealer. Husordenen skal udarbejdes sammen med borgere og pårørende. Husordenen kan ikke danne grundlag for magtanvendelser eller andre indgreb i selvbestemmelsesretten, og indeholder derfor ikke rettigheder til at sanktionere eventuelle 'brud' på husordenen.

Fysisk Guidning:

Hvis personalet (som et led i omsorgen for at sikre tryghed og trivsel) forgæves har forsøgt at løse en situation fagligt eller pædagogisk, må personalet eksempelvis lægge en arm på borgeres skuldre for at vise, at personalet ønsker at borger skal følge med. Fysisk guidning må ikke indeholde fastholdelse.

Tryghedsskabende velfærdsteknologi uden forudgående afgørelse, kun for borgere i demensmålgruppen:

Personalet kan anvende tryghedsskabende velfærdsteknologi for at sikre en persons tryghed, værdighed og omsorg. Dette kan anvendes uden registrering og indberetning hvis den pågældende borger, fremtidsfuldmægtige (en person der varetager personens interesser, når fremtidsfuldmagten træder i kraft) eller værge ikke modsætter sig det.

Magtanvendelser som må foretages under visse omstændigheder, og som skal registreres og indberettes, omfatter:

Afværgenhjælp:

Personalet må kortvarigt fastholde eller føre en person væk fra en situation, når det er nødvendigt for at afværge, at vedkommende forårsager væsentlig ødelæggelse på indbo, andre værdier eller dyr. Det er en betingelse i forhold til de fysiske genstande, at der er tale om genstande af betydelig økonomisk værdi eller affektionsværdi. Genstanden kan både tilhøre en anden eller borgeren selv. Afværgenhjælp må besluttes og foretages på tilbud med det samme, og indberettes efterfølgende.

Fastholdelse:

Personalet må fastholde, tilbageholde eller føre en person tilbage til sin bolig eller andet opholdsrum, når personen udviser en adfærd, der er til fare for pågældende selv eller andre. For voksne med demens el.lign. er der flere muligheder for at fastholde, herunder ved meget grænseoverskridende eller konfliktskabende adfærd, og med baggrund i, at sikre en eller flere andre personers værdighed, tryghed og sikkerhed. Det kan eksempelvis anvendes hvis en borger, går ind i en anden borgers bolig, uden at vedkommende ønsker det. Fastholdelse må besluttes og foretages på tilbud med det samme, og indberettes efterfølgende.

Kortvarig fastholdelse i personlige hygiejnesituationer:

I udgangspunktet er det frivilligt om borgerne ønsker hjælp til personlig hygiejne. Personalet kan dog kortvarigt fastholde en borger, hvis det er nødvendigt for at sikre borgerens omsorg, sikkerhed og værdighed. Denne form for fastholdelse kan kun anvendes i følgende hygiejnesituationer: tandbørstning, barbering, hårvask, badning, håndvask, tøjskift, klipping af hår og negle, skift af bleer og bind, pleje af hud, fjernelse af madrester og andre genstande i kindpose, mundhule, øre og næse og almindelig sårpleje. Fastholdelse i personlige hygiejnesituationer må besluttes og foretages af tilbuddet første gang, men skal, hvis der er behov for yderligere magtanvendelser, søges om tilladelse hertil i kommunen. For borgere med demens er der flere muligheder for fastholdelse i hygiejnesituationer, idet der her ikke er en udtømmende liste for, hvilke hygiejnesituationer fastholdelse kan anvendes i. Her kan fastholdelse anvendes i alle hygiejnesituationer, hvis det er nødvendigt for at sikre personens omsorg, sikkerhed og værdighed. Ved fastholdelse i personlige hygiejnesituationer på

demensområdet må magtanvendelsen besluttes og foretages på tilbud med det samme, og indberettes efterfølgende til orientering.

Særlige døråbnere:

Der kan ligesom tidligere anvendes særlige døråbnere, når det er absolut nødvendigt for at afværge at en eller flere borgere udsætter sig selv eller andre for at komme væsentligt til skade. Der må ikke anvendes egentlige aflåsningssystemer, men kun løsninger der forsinker passage. Alle der ikke kan betjene de særlige døråbnere, skal have den nødvendige hjælp til det, herunder skal der opsættes en døralarm. Før bestemmelsen om særlige døråbner kan anvendes, skal tilbuddet ansøge kommunen herom.

Anvendelse af stofseler:

Der kan anvendes bløde stofseler til fastspænding af borger for at forhindre fald, der kan resultere i væsentlig personskade, som fx brækkede lemmer, kraniebrud, hjernerystelse, tabte eller løse tænder. Den væsentlige personskade skal dog individuelt vurderes ud fra den pågældendes helbredstilstand. Stofseler må ikke anvendes til at begrænse borgerens mobilitet, hvis borgeren fx er utryk eller vandrer hvileløst omkring. Før stofseler kan anvendes, skal tilbuddet ansøge kommunen herom.

Anvendelse af tryghedsskabende velfærdsteknologi:

Der er på nationalt niveau nedsat et Råd for tryghedsskabende velfærdsteknologi, som mindst en gang om året udarbejder en indstilling til Social-, Bolig- og ældreministeriet om, hvilke former for tryghedsskabende velfærdsteknologi der kan anvendes efter reglerne om magtanvendelse. Formålet med at bruge denne form for teknologi er at understøtte borgernes bevægelsesfrihed, omsorg, værdighed, tryghed og sikkerhed. Af tilladte former for velfærdsteknologi er ind- og udgangsalarmer, fald- og anfalds alarmer og lokaliserings- og sporingssystemer. Før tryghedsskabende velfærdsteknologi kan anvendes, skal tilbuddet ansøge kommunen herom. På demensområdet er der dog, som beskrevet tidligere, mulighed for at anvende tryghedsskabende velfærdsteknologi uden at det karakteriseres som magtanvendelse. Her beslutter tilbuddet, om der kan anvendes tryghedsskabende velfærdsteknologi. Det forudsætter dog at borgeren med demens, dennes værge eller fremtidsfuldmægtig ikke modsætter sig.

Låsning og sikring af yderdøre og vinduer:

Medarbejdere kan låse yderdøre eller vinduer til en borgers bolig på botilbud, hvis der er risiko for at borgeren forlader sin bolig og derved udsætter sig selv eller andre for fare. Der skal altid være mindst én uaflåst dør i borgerens bolig af hensyn til at kunne færdes frit og af hensyn til brand. Aflåsningen må ikke omfatte døre mellem borgers bolig og botilbuddets indendørs fællesarealer. Aflåsning af yderdøre til borgers egen bolig omfatter også borgers terrassedøre, altandøre, havelåger o.l. Tilladelsen gælder i 12 måneder. Før låsning og sikring af yderdøre og vinduer kan anvendes, skal tilbuddet ansøge kommunen herom.

Optagelse i botilbud uden samtykke:

Hvis det er absolut påkrævet, for at borgeren kan få den nødvendige hjælp, og personen udsætter sig selv for væsentlig personskade og hjælpen ikke kan gives i den nuværende bolig, er det muligt at flytte borgeren med tvang, hvis borgere modsætter sig flytning eller ikke kan give et gyldigt samtykke hertil. Flytning uden samtykke er et meget vidtgående indgreb i selvbestemmelsesretten og sker kun undtagelsesvist. Familieretshuset træffer afgørelse herom efter indstilling fra kommunalbestyrelsen. Det er dog muligt at flytte en borger med demens, der mangler evnen til at give informeret samtykke og som ikke modsætter sig det ind i et bestemt botilbud, når dennes fremtidsfuldmægtige eller værge tiltræder beslutningen. Det er en forudsætning at ophold i et botilbud er nødvendigt for at den pågældende kan få den nødvendige hjælp, og at det i det konkrete tilfælde vurderes omsorgsmæssigt at være det mest hensigtsmæssige for den pågældende. Selve flytningen skal indberettes som magtanvendelse.

Inddragelse af den anbragtes effekter, kun for borgere anbragte efter dom:

Der kan ske inddragelse af effekter, der er fundet i den anbragte borgers besiddelse. Personalet skal udfærdige en liste over de effekter, der inddrages. Den anbragte borger skal orienteres om inddragelsen og have en kopi af listen.

Magtanvendelser 2021 i Psykiatri og Handicap

Tabel 1: Samlet antal indberetninger, Psykiatri- og Handicap

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Magtanvendelser (Akutte)	54	50	32	58	69	51	84	127
Ansøgning om tilladelse til magtanvendelse	20	10	2	2	0	13	22	33
I alt antal indberetninger	56	60	34	60	69	64	106	160

- ovenstående er antal indberetninger inkl. IBK-borgere i andre kommuner.

Tabel 2: Antallet af magtanvendelser fordelt på type af magtanvendelser Psykiatri og Handicap

Type af magtanvendelse	2020	2021	2022
Afværgehjælp	0	0	3
Fastholdelse	48	22	92
Fastholdelse i personlige hygiejnesituationer – handicap	2	1	3
Fastholdelse i personlige hygiejnesituationer uden forudgående afgørelse			3
Fastholdelse i personlige hygiejnesituationer - demens	-	6	0
Særlige døråbnere	0	1	0
Godkendelse til anvendelse af stofselser	0	7	17
Godkendelse til anvendelse af tryghedsskabende velfærdsteknologi – demens	-	1	0
Godkendelse til anvendelse af tryghedsskabende velfærdsteknologi – handicap	0	4	12
Låsning og sikring af yderdøre og vinduer - handicap	0	1	1
Låsning og sikring af yderdøre og vinduer - demens	-	1	0
Optagelse i botilbud uden samtykke	0	0	0
Flytning uden samtykke - demens	-	0	0
Nødværge/Nødret	-	-	3
Inddragelse af den anbragtes effekter	-	-	2
Andet	1	62	24
I alt	51	106	160

- I ovenstående tabel ses fordelingen af magtanvendelser på paragraffer. Overskriften 'andet' dækker over magtanvendelser, som der ikke var lovhjemmel til.

Tabel 3: Antal indberettede magtanvendelser pr. tilbud fra 2015 til 2021, Psykiatri og Handicap

Tilbud	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Bellisbo/Bellisparken	2	1	1	1	0	2	2	6
Brande Åcenter	0	19	6	0	6	2	72	19
Marielund	0	3	2	1	0	2	0	1
Autismecenter Midtjylland, afdeling Fasanvej	28	13	17	13	16	7	7	17
Autismecenter Midtjylland, afdeling Hagelskærvej	15	3	0	4	3	2	1	1
Socialpsykiatrisk center Nord	0	0	0	0	1	4	11*	0
Socialpsykiatrisk center Syd	3	3	0	0	0	2	5	9
Lundgården (Dagtilbud)	0	1	0	0	0	0	0	0
Regnbuen (Dagtilbud)	0	0	0	0	0	0	0	1
Garland	0	0	0	0	0	0	0	0
Startboligerne	0	0	1	0	0	0	0	0
Tilbud udenfor kommunen, hvor IBK borgere er bosat	8	7	7	41	43	29	5	106
I alt	56	50	34	60	69	50	103**	160

I ovenstående tabel ses fordelingen af magtanvendelser pr tilbud. Der er sket en stigning i det samlede antal indberetninger i forhold til 2021. Den primære årsag til stigningen er de 106 magtanvendelser, som er sket overfor Ikast-Brande borgere, som er placeret i eksterne kommuner. Følgegruppen for magtanvendelser i Ikast-Brande Kommune og sagsbehandleren til borgerne er i løbende kontakt med de relevante eksterne tilbud i forhold til at undersøge, hvordan antallet af magtanvendelser kan nedbringes.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 7: Henvendelse fra Dansk Handicap Forbund om "Toiletter for ALLE i ALLE kommuner"

27.69.48-1-23

Beslutning

Rådet havde en god drøftelse om henvendelse fra Dansk Handicap Forbund om "Toiletter for ALLE i ALLE kommuner".

Handicaprådet besluttede at rådets medlemmer er særlig opmærksomme på, om der er problemstillinger omkring kommunens handicaptolletter.

Rådet vil derfor ikke på nuværende tidspunkt sætte en proces i gang, men vil tage emnet med, når de skal mødes med teknisk forvaltning om tilgængelighed.

Birthe Sørensen og Hanne Dalgaard deltog ikke i sagens behandling på grund af afbud.

Kirsten York Helms og Rene Falk Kristensen deltog som suppleanter.

Behandlingsforløb

Handicaprådet 17. maj 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Direktøren for voksenområdet indstiller, at

- Handicaprådet drøfter Dansk Handicap Forbunds henvendelse.

Sagsfremstilling

Ikast-Brande Kommune har modtaget en henvendelse fra Dansk Handicap Forbund med følgende emne: "Toiletter for ALLE i ALLE kommuner".

Henvendelsen er rettet til kommunens kommunalbestyrelsen, Kommunens relevante udvalg m.v. og Kommunens Handicapråd.

De skriver følgende i mailen:

Der er 270.000 personer med nedsat fysisk funktionsevne i Danmark, og blandt dem er der 50.000, som ikke kan benytte et almindeligt handicaptollet og derfor ofte bliver hjemme og deltager ikke i almindelige aktiviteter, som uddannelse, erhverv, kulturlivet, det sociale liv og fællesskaber m.v.

Forvaltningen ønsker en drøftelse i Handicaprådet om hvorvidt, der er en problemstilling i Ikast-Brande Kommune omkring handicaptolletter.

Dansk Handicap Forbunds henvendelse er vedhæftet som bilag.

Budgetmæssige konsekvenser

Bilag

Henvendelse fra Dansk Handicap Forbund vedr. Toiletter for ALLE i ALLE kommuner

Punkt 8: Orientering til Handicaprådet

27.69.48-1-22

Beslutning

Psykiatri- og Handicapafdelingen:

Afdelingens Masterplan for bygningsmassen er nu færdig. Masterplanen og de fund, der er gjort i analysen af bygningerne på området, vil blive behandlet politisk i den kommende tid i to parallelle processer:

- Masterplanen i sin helhed behandles i Byrådet på juni mødet i år.
- Evt. økonomiske investeringer afledt af anbefalingerne i masterplanen behandles separat på budgetseminar til efteråret og over de kommende år.

Dansk Handicap, Ikast-Brande:

Formanden kunne oplyse at formandskabet er inviteret til et dialogmøde af UU, sammen med uddannelsesinstitutionerne i Herning den 30. maj, hvor formanden for Handicaprådet deltager – emnet for dialogmødet er unge og uddannelse.

Birthe Sørensen og Hanne Dalgaard deltog ikke i sagens behandling på grund af afbud.

Kirsten York Helms og Rene Falk Kristensen deltog som suppleanter.

Behandlingsforløb

Handicaprådet 17. maj 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Beslutning fra Handicaprådet, 30. marts 2022, pkt. 3:

Godkendt.

Alle rådsmedlemmer sender/forbereder forinden kommende møde evt. relevante informationer under gensidig orientering. Hensigten er korte orienteringer for at fastslå, om der er noget af relevans for Handicaprådet, evt. på et senere tidspunkt.

Birgit Ravn, Henrik Engedahl, Lene Bjørn og Janie Rasmussen deltog ikke i sagens behandling på grund af afbud.

Tina Ostersen, Mikael Würtz og Hanne Dalgaard deltog som suppleanter.

Indstilling

Psykiatri- og Handicapchefen indstiller, at

- Alle instanser giver en kort orientering om, hvad de er optagede af.

Sagsfremstilling

Der er som noget nyt oprettet et fast orienteringspunkt, som skal styrke samarbejdet i rådet.

Alle instanser giver en kort orientering om, hvad der rører sig på det pågældende område, af direkte relevans for arbejdet i Handicaprådet. Der lægges op til, at orienteringerne er meget korte og i overskriftsform.

Formen bliver dermed som følger:

- DH Ikast-Brande orienterer om aktuelle temaer.
- Forvaltningen orienterer om aktuelle temaer.
- Politikerne orienterer om, hvad de pågældende fagudvalg og evt. byrådet er optagede af.

Budgetmæssige konsekvenser

Punkt 9: Meddelelser

27.69.48-1-23

Beslutning

Sundhedsaftalen:

Ulla Wernberg-Møller gennemgik de vigtigste elementer i den tilsendte Sundhedsaftale. Sundhedsaftalen er til høring i Handicaprådet, hvorefter sagen skal behandles politisk. Aftalen skal behandles på juni-møderne, og sendes derfor til skriftlig høring i rådet. Materialet eftersendes til Handicaprådet og vedlægges som bilag til referatet.

Rådet besluttede, at formandskabet udarbejder høring på vegne af DH, idet forvaltningen og de politisk udpegede tager forbehold. Input til Sundhedsaftalen skal sendes til formandskabet med frist den 24. maj 2023.

Høringsfristen til den politiske behandling er den 1. juni 2023.

Socialkompas:

Socialkompas er nu aktiv, og det anbefales at udbrede platformen.

DH kunne oplyse, at de er blevet introduceret til platformen, hvor Steffen er udpeget fra DH til at uploade arrangementer.

Lokation til november mødet:

Rådet godkender Antons anbefaling til lokation den 23. november 2023.

Kommende temaer samt mødeafholdelse:

Oplæg omkring børns trivsel herunder ”Ny psykisk sårbarhed” – Marianne Østermark Jørgensen fra Børn og Familie.

Besøge Bording Skole med henblik på deres Autismetilbud.

Birthe Sørensen og Hanne Dalgaard deltog ikke i sagens behandling på grund af afbud.

Kirsten York Helms og Rene Falk Kristensen deltog som suppleanter.

Behandlingsforløb

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Formandskabet indstiller, at

- Handicaprådet orienteres.
- Handicaprådet drøfter lokation for november mødet.

Sagsfremstilling

Indvielse af Socialkompas

Tirsdag den 25. april 2023 blev Socialkompas indviet i Ikast-Brande Kommune.

Formålet med Socialkompas er at fremme brobygning og samskabelse mellem borger, civilsamfund og kommune, så flere borgere kan blive en del af meningsfulde aktiviteter og fællesskaber. Socialkompas er socialt – i ordets bredeste forstand – og kan indeholde alt fra idræts-, samværs- og klubfællesskaber til behandlingstilbud.

Handicaprådet den 23. november 2023

Handicaprådet besluttede på mødet den 30. marts, at rådet ønsker at afholde enkelte rådsmøder decentralt på Ikast-Brande Kommunes institutioner. Børne- og familiechef Anton Rasmussen peger på den nye institution Lysholt beliggende på Lysholt Allé i Ikast, som en mulig lokation den 23. november. Den nye institution skal rumme 180 børn i alderen 0 til 16 år fordelt på dagtilbud, specialdagtilbud, specialskele og børneterapi. Institutionen indvies efter sommerferien 2023.

Budgetmæssige konsekvenser

Bilag

Høringsversion Sundhedsaftalen 2024-2027.pdf

Punkt 10: Evaluering af mødet

27.69.48-1-23

Formanden

Positiv med oplæg fra Brande Åcenter.

Positiv med oplæg fra Anton Rasmussen.

Øvrige udvalgsmedlemmer

God mødestyring og positiv tilgang til mødeafviklingen.

Direktør